

LÂMİCİ ÇELEBİ'NİN "BURSA ŞEHRENGİZİ"NDE MEKÂN TASVIRLARI

M. Murat YURTSEVER*

ÖZET

Şehrengîzler, XVI yüzyıl başlarında Divan edebiyatımıza girmiş manzum şehir methiyeleridir. İlk örnekleri Piriştineli Meşhî ve Balıkesirli Zâtî tarafından verilmiştir. Muhteva yönünden şehrengîzlerin toplu bir değerlendirmesi yapıldığında, genel anlamda, bir şehrin erkek güzellerini tasvir amacı ile yazılan din dışı konulu müstakil eserler olduğu düşünülmüştür.

Lâmi'ci Çelebi'ye ait Şehrengîz-i Burusa adlı bu eser, Bursa'nın tabii ve coğrafi güzelliğinin tasviri gayesi ile yazılmıştır. Bu bakımdan konusu itibariyle yegânedir. Diğer şehrengîzlere göre ilk bakışta göze çarpan bu açık farkın sebebi, şâirin tasavvufî karakteri ve eserin devrin padişahı Kanûni Sultan Süleyman'a takdim gayesi ile yazılmış olmasıdır.

SUMMARY

The Descriptions of Place in Lâmi'ci Çelebi's Şehrengîz-i Burusa

All şehrengîzs in the Turkish Literature are commendations of the cities. These were written in rhyme and metre, appearing, for the first time in Divan Literature at the beginning of the 16th century. The first samples of them were given by Meşhî of Piriştine and by Zâtî of Balıkesir. Old Turkish literary men received these materials as separate works with profane subjects which were written in order to describe beautiful men of a city.

The work of the Şehrengîz-i Burusa that had been written by Lâmi'ci Çelebi, includes description of the geographical and natural beauty of Bursa. According to the reason, this work is unique among the others. The cause of the difference between this work and others is the mystic character of the poet; and that work was written for Kanûni Sultan Süleyman.

A. LÂMİCİ ÇELEBİ

Lâmi'ci Çelebi (M. 1472-1532) Bursa'da doğmuş, Bursa'nın medrese ve tekke muhitinde yetişmiş ve yine Bursa'da vefat etmiş, divan edebiyatının XVI asırda ye-

* Araş. Gör.; Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi.

tiştirdiği nazım ve nesir alanındaki güçlü sanatkârdır. Sülûkünü Nakşibendî tarikâtında tamamlamış, intisab ettiği Seyyid Ahmed Buhârî'ye (öl. 1516) bağlılığı ömrünün sonuna kadar devam etmiştir¹.

Te'lif eserlerinin yanı sıra —bir nevi te'lifçi tercemecilik anlayışı ile— tercemelerine yansıyan kendi sanat gücü ve edebî hüviyeti ve özellikle Molla Câmî'den yaptığı tercemelerindeki başarısı, Lâmi'î Çelebi'ye "Câmî-i Rûm" ünvanını kazandırmıştır².

B. ŞEHRENGİZ

Şehrengîzler XVI yüzyıl başlarında divan edebiyatımıza kazandırılmış ve ilk örnekleri Piriştineli Meshî (öl. 1512) ile Balıkesir'li Zâtî (öl. 1546) tarafından verilmiş manzum şehir methiyeleridir. Gazavâtnâmeler, surnâmeler ve târifnâmeler gibi divan edebiyatının yerli ürünlerindedir. Şehrengîzler, vezni, kafiyesi ve manzum tahkiye uslubu ile, şekil yönünden mesnevî tarzına benzese bile, her biri beşerî bir zevk teması içersinde tamamiyle dünyevi konulara münhasır kalmıştır. Muhteva yönünden şehrengîzlerin toplu bir değerlendirmesi yapıldığında ise, tabii güzelliklerden daha çok sosyal özelliklerin ele alınıp incelendiği görülmüştür. Bu sebeple de, şehrengîzlerin genel anlamda bir şehrin erkek güzellerini tasvir amacı ile kaleme alınan lâdnî ve müstakil eserler olduğu düşünülmüştür. Kâtip Çelebi, şehrengîzi özel bir bölüm halinde ele alırken onu, "şâirlerden bir grup tarafından gilmânın vasfı konusunda yazılan manzumeler" olarak tanımlamıştır³. Buna rağmen Lâmi'î Çelebi'nin, özellikle Bursa'nın tarihi ve coğrafi zenginliklerini tasvir gayesiyle eserini kaleme almış olması gösteriyor ki, şehrengîzler sadece güzellerin tasviri amacıyla yazılmış eserler değildir. Bilakis şehrengîzler, divan edebiyatımız süresince yazılmış, şehir tarihleri ve şehir methiyelerinden mülhem manzum eserlerdir. Hatta beş şehrin şehrengîzi olarak nitelendirebileceğimiz Ahmet Hamdi Tanpınar'ın İstanbul, Bursa, Konya, Erzurum ve Ankara'yı konu alan Beş şehir adlı eserinin, şehrengîz nevinin günümüze kadar gelen yepyeni bir örneği olduğunu söyleyebiliriz.

C. ŞEHRENGİZ—İ BURUSA

Lâmi'î Çelebi'nin Şehrengîz-i Burusa adıyla edebiyat tarihimizde yer alan bu eseri, sırf Bursa'nın tarif ve tasviri gayesi ile yazıldığı ve eserde Bursa'nın tabii güzelliklerinin tanıtılması esas alındığı için konu ve gayesi bakımından yeganedir. Bu açık hususiyeti eserin en kıymetli yanısırdır⁴. Bu sebeple eserin ağırlık merkezini mahubçuluk değil şehrin panoramatik tasviri teşkil etmektedir.

Lâmi'î Çelebi'nin şehrengîzinde, diğerlerine göre ilk bakışta görülen bu açık farka sebep olarak, şâirin tasavvufî meslek ve karakteri ile eserin devrin padişahı Kânûni Sultan Süleyman'a takdim gayesi de düşünülebilir.

1 Sehi Bey, Heşt Bihişt, İst. 1320, Dördüncü Tabaka, s. 50.

2 Âşık Çelebi, Meşâ'îru's-şu'carâ, İst. Univ. Küt. Ty. No: 2406, v. 135^a.

3 Kâtip Çelebi, Keşfü'z-Zünûn, M.E.B. Yayınevi, İst. 1942, C. II, s. 1068.

4 Eserin başında, şâir tarafından verilen adın "Şehrengîz-i Mevâdî'î Şerife-i Burusa" olması bu özelliği daha da belirginleştirmektedir.

Eserde, münâcât ve sebeb-i te'lif kısımlarından sonra, diğer şehrengizlerde rastlamadığımız başlıklar altında, Kanûnî Sultan Süleyman ve devrin sadrazamı İbrahim Paşa'ya övgüde bulunulmuş, Bursa'da medfun ilk Osmanlı sultanları tanıtılmış, Osman Gâzî, Orhan Gâzî, I. Murad, Yıldırım Bayezid, II. Murad gibi padişahlar ve bunların şehzadeleri, Süleyman, Musâ ve Çelebi Mehmed'e ait bilgiler verilmiştir. Yaptırdıkları câmî, medrese, imâret ve dâriüşşifâ gibi eserler ile bu eserlere emeği geçenlerin faziletleri dile getirilmiştir. Bu dönemde ve daha öncesinde Bursa'da yaşamış medrese ve tekke erbabının isimleri zikredilerek gayret ve hünerleri anılmıştır. Şehrengizin hâtimesinde de diğer şehrengizlerden farklı olarak, eserin devrin sultanına takdîmi sebebiyle "özr-i taksır" de bulunulmuş, padişâhın başarisı ve devletin bekâsı için dua edilmiştir.

Lâmi^c Çelebi'nin Şehrengiz-i Burusa adlı eserini tanıtmaya gayesi ile kaleme alınan bu satırlara, eserin İstanbul Fatih Millet Kütüphanesinde kayıtlı olan yazma nüshası esas alınmıştır. Bu yazma nüsha sadece şehrengizi değil, başındaki dibacesi ve şâirin divanı ile birlikte onun bazı mesnevîlerini de ihtiva eden bir mecmuadır. Şehrengiz-i Burûsa, tamamı 329 varak olan bu külliyyatın sonunda, "Defter-i Pencum" da ve "Bazı Mesneviyât-ı Müteferrika" adlı bölümdeki iki mesneviden ilkidir⁵. Şehrengizin tamamı 638 beyittir.

D. ŞEHRENGİZDE BURSA'YA AİT MEKAN TASVİRLERİ

Sebeb-i te'lif den:

- 290^b Gel ey cân şaç dilünden dürr ü gevher
 Çün alduñ maqdem-i şehden haberler
 Haber alduñ ki şehinşâh-ı devrân
 Gelürmiş Bursa şehrin ide seyrân
 Şalup zıll-ı sa^câdet-güsterini
 Temâşâ itmek için her yirini
 Dilermiş bu diyârı ide teşrîf
 Ki olmuş bâğ u râğî cümle ta^crîf
- 291^a Diyem kimdür saña ol şâh-ı devrân
 Yidi iklîme hân Sultân Süleymân
- 291^b Huşûşan âşaf-ı Cemşid-râyı
 Zemânuñ dâver-i fermân-revâyı
 Kader dün gün murâdın eyler inşâ
 Nizâmü'l-mülk-i İbrâhîm Pâşâ
 Dilüñdür şeh-i Bursa gibi pür-süz
 Duğânuñdan feleklerdür siyeh-rüz

5 Şehrengiz-i Burusa, İstanbul Fatih Millet Küt. Ali Emiri Böl. Manzum. No: 380, v. 289^b-310^b, Ölç. 150x230, St. 15, Yz. Nesih, İst. Tar. H. 937, Cd. Kahverengi mukavva. Şâir telif tarihini eserinde belirtmiyor; ancak eserin Kanûnî Sultan Süleyman için yazıldığı ve Sadrazam İbrahim Paşa'nın eserde övüldüğü gözönüne alınırsa, eserin M. 1523-1531 tarihleri arasında yazılmış olması muhtemeldir.

292^a Getür hemşehrilik hakkın yirine
K'işidüp Mısr u Şâm anı yerine
İdüp ser-cümle hâlin şâha ta^Crif
Felek-sân yirlerini eyle tavşif
Bugün gerçi elüñ bî-sîm ü zerdür
Dilüñ Bursa gibi kân-ı güherdür
Başından başla medh it kühsârın
Ne tenhâ kuhsârın her kenârın
Ne anun gibi var kuh-ı felek-çehr
Ne Bursa gibi gök altında bir şeh'r

Uludağ:

292^b Felek-âyın zeberceddendir ol taşğ
Cihânda alnı açıkdur yüzi ağ
296^a Tölayı dâmenidür çerh-girdâr
Çemenler devrin eyler anda enhâr
Çemenden suffe her kestane altı
Zümürüd' gönlüni pirüze tahtı

Kırkpınar:

293^a Çihil şanmañ bınârın ol kenârün
Yüzi şuyıdur ol yir her diyârün
Akar her küşeden biñ çeşme rahşân
Biri ol çeşmenüñ Mihr-i dirâhşân
Meger cân ırmağıdır dil-keş ol şu
Perî-girdâr mâhîlerle memlû

Molla alanı (Kadiyayla) ve Sarıalan:

293^b Alanlardur giru mânend-i devrân
Virür vüs^Catleri nüh çerha meydân
294^a Zümürüd gibi ferş-i sebze-zânı
Kılur âşüfte çerh-i zer-nigârı
İder şeh-bâzlar ol yirde şeh-nâz
Kılur kebg-i derîler anda pervâz

Ab-ı hayât alanı:

294^a Huşûşan ^Carşa-i Āb-ı hayâtı
Ebed ser-sebzdür hıdr u nebâtı
^CAceb mi olsa ol yir ^CAdne hem-ser
Anuñ bir eşmesidür âb-ı Kevşer
Felek hıdrın hacl eyler nebâtı
Bugün cân-bahşdür Āb-ı hayâtı

Sultan yaylası:

294^b Şeref-bahş olmağın ol şahın u meydân
Komişlar adını Yaylağ Sultân
Çemenler şıbğata'llâhdan boyanmış
Semenler hâb-gâhından uyanmış
Kebüter nağme-gu bülbül ğazel-hân
Oğur her mürğ bir mestâne destân

Tekfur alanı, Elma çukuru, Fındık çukuru, Kestane çukuru:

- 294^b ^cAceb ser-nâmedür Tekfur alañı
Degül tekfur alañı buz alañı
295^a Komışlar adını Elma çuğun
Ki seyrinden bulur diller sürür
Virilmiş halka i^clâm için ey cân
Aña fındık buña Kestane ünân

Dolu Baba yaylası:

- 295^a Niçün yâd itmeyem Doğlu Babayı
Cihân anda kıılır kesb-i hevâyı
Çün ol hurrem-zemîn er meşhedidür
Harimi pes erenler merkadidür
Olup perr-i melâyik anda cân
Şu gibi hâk-i pâki gösterür rû

Uludağ eteklerinde Şeyh Taceddin Dergâhı:

- 295^b Huşûsan şol ribât-ı quds-girdâr
Ki ma^cmür itmiş anı Şeyhu'l-ebrâr
296^a Çeküp ser ^carşa tâk-ı hân-kâhı
Felek üstünde hâr-gâh-ı İlâhî
Meger kim Tûrdur ol cây-ı hâcât
Ki anda ehl-i ^cışık eyler münâcât

Bakacak zirvesi:

- 296^a Bakacak gibi dün gün çerh-i devvâr
Ana olmuş hevâ-dâr u kafa-dâr

Kaplıkaya vadisi:

- 296^b Teferrüc-gâhdur Kaplıkayası
Ki vâdisinde yok ^caqlun kıyâsı
Şuyı cüllâba benzer Şehd ü sükker
Hevâsı müşg-i ter büyü mu^canber
Cinân vâdisidür el-hâk o vâdî
Felek-girdâr hurremdür nihâdî

Çamlıca ayazması:

- 296^b Ko Çamluca ayazması beyânın
Ki mât eyler cinânun böstânın
Çemen-zârı felekler ekmesidür
Şanevberler melekler dikmesidür
Her ağaç anda bir ^cAnkâ-nişâne
Felekler üzre kurmuş âşiyâne

Musa Baba alanı:

- 296^b Bugün Mûsâ Babadur şahn-ı gülzâr
Yed-i beyzâsı Akçağlandur ey yâr
Melekler zâyiridür meşhedinün
Felekler dâyiridür merkadinün
Anun şevkiyle olup cânı pür-tâb
Sürer zencirini divâne-veş âb

Akçağlayan:

- 296^b Zülaliniñ ki akçağlandır adı
Lebenden nazük ü terdür nihâdı
Cemâl-efrüz şem^c-i böstândur
Tutuk bend-i ^carūs-ı gülsitândur
299^b Görüp cüşin şafâdan cân dimişler
Anuñcün adın Akçağlan dimişler

Gökdere:

- 297^a Meger gökden iner ol nilüfer-câm
Anuñcün aña olmuş Gökdere nâm
İki şakķ eyleyüp ol nehr şehri
İdüpdür behresi sır-âb dehri
O cüy-ı Diledür şân Bursa Bağdâd
Konılsa n'ola burc-ı evliyâ ad

Abdal Murad alanı:

- 297^a Yine Abdâl Murâdınıñ fezâsı
Baķacak gibi hoş-demdür hevâsı
Güneş evcin görüp düşmiş zevâle
Felek-veş şehre olmuşdur havâle
Ziyâret-gâhdur hem şahn-ı ^cişret
Olur ol yirde her yüzden meserret

Sarnıç alanı:

- 297^a Gıru sarnıçıdur bir şahn-ı ^câlî
Genişdür çeşmesi gerdün havâli
Ser-â-ser şehri eli altında düpdüz
Düşüp pâyine sahrâlar urur yüz
297^b Meger Kevşerdür âb-ı hoş-güvârı
Ki olmuş ol bihişt içinde cârî

Bursa kalesi:

- 297^b Meger kim hıfz için ol şehri yek-ser
Baş açup el getürmişdür bedenler
Müdevver çerh-veş sur-ı hisârı
Muhi̇-i Kâfa ^carz eyler veķân
298^a Selâtin taht-gâhı Mısr-vâr ol
Felek-âyin hişâr-ı nâm-dâr ol

Pınarbaşı:

- 298^a Önünde Nile beñzer çeşme-sârı
Başından avlamış seyr it bıfârı
Bürüdet günlerinde hâlîş u nâb
Harâret demleri olduķda berf-âb
İdüp dolaplar şu üzre devrân
Kılurlar yir ü gök ehlini hayrân

Padişahın sarayı:

298^a Sarây-ı şâhı nice eyleyem yâd
Ki ol şahın-ı şerif ü cennet-âbâd
Firâk-ı pâdişâhdan oda yanmış
Ser-â-pâ dūd-ı miñnetden boyanmış
Müzehheb tâk-ı bezm-ârâsı anuñ
Muṭallâ fers-i gerdün-sâsı anuñ

Emirsultan türbesi:

299^a Huşuşan ravza-i Seyyid Buḥârî
Muḳaddes Ka^cbe kılmış ol diyârî
Siyâdet daldur tâk u revâkı
Sa^câdet nūrı kabrinüñ niṭâkı
Bugün el-kıssa ol kabr-i münevver
Ziyâret-gâh-ı ^câlemdür muḳarrer

Emirsultan câmiî:

299^b Yanında maḳsad-ı aksâ o câmi^c
Velâyet ehline olmuş mecâmi^c
Gören ol türbe ile bu harîmi
O rükn-i Ka^cbedür dir bu hatimi
Menârı bulsa kındil ile ziyer
Olur bir serv-ḳad heykellü dilber

Emirsultan câmiî şadırvanı:

299^b Hariminden akan şâzzü r-revânı
Şafâdur ḳalbe şâd eyler revânı
Ḥaḳîḳat Ka^cbedür ol kabr-i dil-cü
Ki Zemzemdür ḫarem içinde bu şu
Lebenden ağ u şirin-ter şekerden
Tırâş eyler keder naḳşın ḫacerden

Zeyniler kabristanı ve Şeyh Abdüllatif Kudsî türbesi:

300^a Anuñçün Ḥazret-i Abdüllatife
Olupdur merḳad ol arz-ı şerife
Ne tenhâ ol güherdür anda maḫzün
Ferâvân genc-vâr ol yirde medfün
Ki her birisidür bir server-i dîn
Dil-i züvvâr-ı envârından idin

Ulucâmi:

300^b Huşuşan nâf-i şehri ol Ulu Câmi^c
Meṭâf-ı ^calemin devletlü câmi^c
Kemerler anda baş baş çatılmış
Kemândur her biri tiri atılmış
Ḳıbbâbı pest oḳur tâk-ı semâya
Şalar kürsileri ^carş üzere sâye

Ulucâmi sütunlarındaki hüsn-i hattın tasviri:

300^b Ser-â-tâ-pâ nûkûşî nakş-ı Erteng
Ki Mânî görse tahrîrin olur deng
°Asâ-yı Mûsâ andağı elifler
Görinür nefis fir°avnına ejder
Beyâz-ı mîmi çerha ğurre-i nür
Sevâd-ı cîmi dehre turre-i hür

Ulucâmi havuzu, müezzîn mahfili, minâreleri, musallâsı ve minberi:

301^a İçinde havzı Keşgerden münevver
Dönüp devrin muhîf olmuş meh ü hür
Hoş elhânlar okur maħfilde Kur'ân
Belî bülbül-serâ olur gülistân
Müezzînler menârî üzre dem-sâz
Kıobarur nağmeler idüp ser-âğâz
Muşallâsını kim eyler anuñ yâd
Ki °id eyyâmı olur maħşer-âbâd
Melekler tâc urınur minberinden
Felekler rahne-dil küngürlerinden

Sultan Osman Gâzi türbesi:

302ª Muqaddem fâtiḥ-i dîn şâh-ı °Osḡmân
Ki tîĝi idi küffâr üzre bürhân
Olup dün ğün cihâd emrine meşĝül
Ḥaḡıḡat fâtiḡidür Bursanuñ ol
Bu deyr-i zülmet-âbâdı idüp nür
Menâstır merḡadinden oldu ma°mür

Sultan Orhan Gâzî câmiî ve türbesi:

302^a Pes andan sonra Orhan bin °Osḡmân
Meh-i ḡurşid-tal°at zıll-i Yezdân
Kılup °âlî imâret yapıdı câmi°
Daḡı erbâb-ı °ilm için mecâmi°
İdindi Bursayı çün taḡt-ĝâh ol
Atası merḡadin kıldı penâh ol

Sultan I Murad câmiî ve türbesi:

302^b Şehâdet şâhı ḡod ĝâzî ḡudâvend
Ki şâḡ-ı neslin itsün Ḥaḡ berümend
Varup seyr eyle ḡurrem câmi°ini
Sipih-r-âsâ mükerrem câmi°ini
Şehâdet birle meşḡud-ı cihândur
Bugün ḡabri metâf-ı ins ü cândur

Sultan Yıldırım Bayezid câmiî, imareti, ribatı, dariüşşifası ve türbesi:

302^b Tolındı çünki bu ḡurşid-i tâbân
Olup ḡâyim meḡâmı İldırım Ḥân

303^a Ulu Câmî^c durur kim geçdi zikri
Bağışlar vecd ü hâlet kalbe fikri
Birisi şol ^cimâretdür felek-tâk
Felek tâkı gibi meşhür-ı âfâk
Biri dahı ribât-ı ders-i dındür
Ki erbâbı kamu ehl-i yakındür
Biri merzâ için dârü's-şifâdur
Garib ü bî-kes için mültecâdur
Olup sultân-ı baır u hüsrev-i ber
Kodı toprağa âhir Bursada ser

Yıldırım Bayezid'in oğlu Şehzâde Süleyman türbesi:

303^a Geçüp yirine oğlu Mîr Sülmân
Cihânı yek-ser itdi bende-fermân
303^b Olup sâğar-veş âhir telh-kâm ol
Cem-âyîn cândan itdi terk-i câm ol
Bursa olmağın şâhâne melcâ
İdindi türbe-i ceddinde me'vâ

Şehzâde Süleyman'ın kardeşi Şehzâde Musâ türbesi:

303^b Pes oldı Mîr Mûsâ mülke sultân
Yed-i beyzâsın itdi tîğ-ı bürrân
İrüp nâgeh ecel şâhib-kıranı
^cAceb kıldı şikâr ol kahramânı
İdüp Bursada ol dahı kararın
Kabül itdi karındaşı civârin

Sultan Çelebi Mehmed türbesi:

304^a Huşûşan türbe-i gerdün niâkı
Zümürdür kamu tâk u revâkı
Nazîrin görmemişdür çeşm-i devrân
Kurulmuş sebz-çâderdür felek-san
Taşından reng uğurlar çerh-i ahđar
Tayınur sırçasından pây-ı şarşar

Sultan II Murad câmiî, türbesi ve Murâdiye kabristanı:

304^a Hârîm-i pâki hod Sultân Murâduñ
O çerh-i himmet ü ^câli-nihâduñ
Cemî^c-i hayrı câmi^cdür binâsı
Hârîm-i kudse hem-tâdur finâsı
Mükerrerrem türbelerdür pâk-ıynet
Bihiştî ravzâlardur hür-zînet

Bursa vakıf imâretleri:

305^b Her adım yirde bir ^câli^c imâret
Ki evşâfında kâşırdur ^cibâret
Tolu maţbahları envâ^c-i ni^cmet
Yiter itsen bütün eflâke kısmet

Döner düdü buhârından felekler
Gıda alır koğusından melekler

Bursa çarşısı, pazarı ve bezzâzistânı:

305^b Bugün maşer-sıfat bâzâr-gâhı
Virüp hayret yañıldur ^caçla râhı
Mükellel kubbelerdür çerha hem-ser
Münevver çârsûlar müşteri-fer
Çü cân bâzâridur bezzâz-sitâni
Virürler mâl alurlar cânâ cânı

Tabii sıcak sulu kaplıcalar:

306^a Hudâyı şehri öni germâbelerdür
Şuyı sermâ gamından bî-herberdür
Zeminden kaynayup çıkdıkça âbı
Şalar hırşid ü çerh üstüne tâbı
Zer-i hâliş kılar bî-sim halkı
Gönülden yur gubârı şevk u zevki

Kaplıca havuzunun tasviri:

306^b Huşuşan çerh-veş şol havz-ı dil-keş
Ki urmuşdur güneş cânına âteş
Girüp içine her mâh-ı cihân-tâb
İderler kendüzin gün gibi pür-tâb
Döker ol havz didem gibi ceyhün
Kapaklarla yüzer her la^c-i mey-gün

Nilüfer çayı:

307^a Birisi nehr-i Lülüferdür anuñ
Çekilmiş resmidür devr-i zamânuñ
Kenârı cüya virmiş cedvel-âyin
Kağâr-ı lâlesi sürh ile tezyin
Dil-i divâne gibi mest ü medhüş
Dem-â-dem ^cayn-ı ^câşık gibi pür-cüş

Yeşil Bursa'nın bağ, bahçe, kır ve ovasının tasviri:

306ª Müzeyyen revzâlardur cümle etraf
Sekiz cennetden urur her biri lâf
Ekilmiş yoncalıklar her kenârı
Ki hayrândur felekler sebze-zârı
Müselsel eşmeler cüllâba beñzer
Tabi^catda şarâb-ı nâba beñzer
Sufûf-âsâ kağâr eşcâr-ı esmâr
Ki hencârında mikyâs-ı hired zâr
Muhaşşal her tarafdur cennet-âbâd
Bihîşt-i heşti kılmaz seyr iden yâd